

22 januari 2025

EYE WIJDT FILMPROGRAMMA AAN FEMINISTISCH FILMKOLLEKTIEF CINEMIEN

Eye Filmmuseum viert de erfenis van Feministisch Filmkollektief Cinemien (1974-1989), dat baanbrekend was in het vergroten van de zichtbaarheid van vrouwelijke filmmakers. Het filmprogramma verbindt hun werk met urgente thema's van nu, waarbij verschillende generaties in gesprek gaan over gelijkheid. Met bijzondere 16mm-projecties, zelden vertoonde titels uit de Global South, nieuwe restauraties, herontdekkingen en de landelijke uitbreng van de 4K-restauratie van *Daisies* (Vera Chytilová, 1966).

Feministisch Filmkollektief Cinemien, 6 – 26 maart 2025, feestelijke openingsavond op 8 maart (Internationale Vrouwendag) in Eye, IJpromenade 1, Amsterdam, eyefilm.nl/cinemien

Vijftig jaar geleden werd Feministisch Filmkollektief Cinemien opgericht tijdens de hoogtijdagen van de tweede feministische golf. In veel steden, waaronder Amsterdam, Brussel, Berlijn, Parijs, Londen en New York, ontstonden rond deze tijd activistische vrouwengroepen die het beeld van vrouwen in films wilden veranderen door films van en voor vrouwen te vertonen. Cinemien vervulde in Nederland een pioniersrol in deze strijd en groeide uit tot een internationaal toonaangevende distributeur van feministische films. Na 1989 verschoof de focus naar een breder arthouse-aanbod en queer cinema. Eye brengt nu de activistische roots en feministische films van Cinemiens beginjaren (1974-1989) opnieuw onder de aandacht.

Door het aankopen en distribueren van films van en over vrouwen wilde Cinemien de positie van vrouwelijke regisseurs verbeteren, tegenwicht bieden aan stereotiepe vrouwbeelden in films en bijdragen aan bewustwording rondom vrouwenfilmcultuur. Cinemien kocht vaak debuutfilms aan en volgde nieuwe feministische filmmakers op de voet. Een aantal films uit hun ongeëvenaarde collectie werden nergens anders ter wereld vertoond, zelfs niet in het land van productie. De distributiecatalogus en collectie van Cinemien zijn onderdeel van de Eye-collectie, waarmee dit waardevolle feministische filmerfgoed behouden blijft.

Programma

Het programma in Eye bestaat uit Cinemien-films uit de periode 1974 - 1989 van vrouwen uit de *Global South* (Afrika, Azië en Zuid-Amerika) zoals Heiny Srour, debuutfilms van vrouwelijke cineasten als Jane Campion en queer klassiekers als *Desert Hearts*.

Specials met inleidingen, lezingen en nagesprekken verbinden feminisme uit de jaren zeventig en tachtig aan hedendaagse discussies. De strijd voor

gelijke rechten en kansen blijft vandaag de dag urgent. Gelijkheid op de werkvloer, reproductieve rechten, #MeToo, de loonkloof en de zichtbaarheid van vrouwen en minderheden in media zijn actuele kwesties die laten zien dat de strijd voor inclusie en rechtvaardigheid nog niet voorbij is.

Gelijkheid in de audiovisuele sector

In de geest van Cinemien, dat discussies na filmvertoningen gebruikte om bewustwording en debat te stimuleren, wordt het publiek uitgenodigd om actief deel te nemen aan gesprekken over inclusie, gendergelijkheid en de positie van vrouwen in film. Genderongelijkheid blijft (ook) een urgent probleem in de audiovisuele sector. Vrouwen zijn nog steeds ondervertegenwoordigd, zowel voor als achter de camera, en stereotypering is wijdverbreid. Onderzoek van de Universiteit Utrecht (Beter is nog niet goed, 2022) bevestigt dat genderdiversiteit in de Nederlandse film- en televisie-industrie verre van bereikt is.

Eye Film Player

Een selectie van films uit de Cinemien-collectie is ook beschikbaar op de Eye Film Player, waaronder *Donna: vrouwen in verzet* (Yvonne Scholten, 1980), *Gebroken spiegels* (Marleen Gorris, 1984), *Women of Ryazan* (Olga Preobraienskaja, Ivan Pravov, 1927, Eye-restauratie), *The Ascent* (Larisa Shepitko, 1977) en animatieprogramma's rond het werk van Ellen Meske en Monique Renault. Plus *De stad was van ons* (Netty van Hoorn, 2019) over de feministische beweging in de jaren zeventig in Amsterdam.

Landelijke distributie

Daarnaast wordt de 4K-restauratie van *Daisies* (Vera Chytilová, CZ 1966) door Eye landelijk in filmtheaters uitgebracht, een film die Feministisch Filmkollektief Cinemien tijdens hun 10-jarige jubileumfilmfestival in 1984 vertoonde.

Filmselectie

Women of Ryazan (Olga Preobrazhenskaya, USSR, 1927)
Die Büchse der Pandora (G.W. Pabst, DE, 1928)
Wanda (Barbara Loden, VS, 1970)
Not a Pretty Picture (Martha Coolidge, VS, 1975)
100 beledigingen per dag (Barbara Meter, NL, 1978)
Daughter Rite (Michelle Citron, VS, 1978)
My Survival as an Aboriginal (Essie Coffey, AU, 1978)
Sofiko/Some Interviews on Personal Matters (Lana Gogoberidze, GE, 1978)
Il valore della donna è il suo silenzio (Gertrud Pinkus, CH, 1979)
Donna: vrouwen in verzet (Yvonne Scholten, NL, 1980) – te zien in *Het Documentaire Paviljoen (IDFA)*
Was soll'n wir denn machen ohne den Tod (Elfi Mikesch, AT, 1980)
Avskedet/The Farewell (Tuija-Maija Niskanen, FI/SE, 1982)
Born in Flames (Lizzie Borden, VS, 1983)
Het land van mijn ouders (Marion Bloem, NL, 1983) – *Met Q&A*
Napló – Diary for My Children (Márta Mészáros, HU, 1984)
Leila and the Wolves (Heiny Srour, LB, 1984)

Desert Hearts (Donna Deitch, VS, 1985)
Sweetie (Jane Campion, NZ, 1989)

En verder

Specials (12, 19 en 26 maart) met verschillende thema's waaronder een focus op Amsterdam met onder andere het Amsterdamse Vrouwenhuis en de Eerste Feministische Film- en Videoconferentie (1981).

Restored & Unseen: Ode aan Cinemiens 10-jarige jubileumfilmfestival (1984), met vertoningen van *Daisies* (Vera Chytilová, 1966) en *Hester Street* (Joan Micklin Silver, 1975)

Eye on Sound (16 maart): Ode aan Cinemiens 'Historisch Project' van archief films met een vertoning van *Die Büchse der Pandora* (G.W. Pabst, 1928) met livemuziek door het West Side Trio (Vera van der Bie, Rani Kumar en Annie Tangberg).

Wikipedia-schrijfmiddag (28 maart): Eye, Atria, Wikimedia Nederland en IHLIA organiseren een sessie om vrouwelijke filmmakers uit Cinemiens distributiecatalogus meer zichtbaarheid te geven.

Affiche-tentoonstelling: In Eye is een affiche-tentoonstelling te zien met originele posters uit de Cinemien-collectie.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Voor meer informatie en afbeeldingen, neem contact op met:

Rachel Voorbij
Pers- & PR Manager Eye Filmmuseum
Mob. 06 3025 4143
rachelvoorbij@eyefilm.nl